

תורת אביגדור

הגאון ר' אביגדור מילר זצ"ל

שיחות מוסר והדרכה בפרשת השבוע
מיוסדות על שיעוריו, ספריו, וכתבי תלמידיו

פרשת לך לך

מהדורת דרך החיים
לזכות

מרדכי וטובה ארמן

ולע"נ ברכה שמחה בת מרדכי צבי ע"ה

פרנס השבוע

לע"נ אבי מורי ר' בן ציון בן ר' יעקב ניס ע"ה
הלך לעולמו ביום י"ג מר-חשון שנת תשנ"ט לפ"ק
תנצב"ה

להנצחות: 072-222-3383

מהדורת דרך החיים

לזכות מרדכי וטובה ארמן

ולעילוי נשמת

אליעזר מנחם בן אברהם שמואל
אלטע דבורה בת אשר

חיים שלמה בן דוב בער
גיטל בת מנחם מנדל

ניתן להשיג את החוברת בחינם:

		ירושלים
058-324-5544	בית-ר A	ארזי הבירה.....058-570-7758
052-760-2289	בית-ר B	ביהכ"נ הר עבי.....052-763-2150
055-678-6824	בני ברק	בית וגן.....054-841-9231
054-851-9014	ברנפולד	גאולה-זכרון משה.....054-841-7272
054-853-0541	גבעת זאב	גבעת שאול.....058-324-8175
052-763-4167	טלוסטון	גני גאולה.....058-321-9933
052-447-4126	מודיעין	הר נוף.....
08-974-3086	קרית ספר	ישיבת מיר.....054-851-9014
	<u>בית שמש</u>	נוה יעקב.....052-766-5331
02-995-1203	הקריה	סורוצקין.....
058-324-0374	רמב"ש א'	שער הספר.....
	רמב"ש ב'	סורוצקין 31.....
052-767-4151	רמב"ש ג'	סנהדריה.....072-222-3383
054-842-7664	רמב"ש ג'2	סנהדריה המורחבת.....054-859-3064
058-328-5464	עזרת תורה	
	ספרים ווינקעל	
	עלי הכהן 15	
054-854-0851	עיר העתיקה	
	צומת בר אילן	
	ספרי אור החיים	
	בר אילן 4	
052-266-9937	קרית משה	
058-324-4112	רוממה-המ"ג	
052-764-3488	רחביה	
02-586-0088	רמות	
058-718-5065	רמת אשכול	
050-412-7721	רמת שלמה	
	<u>ערים אחרות</u>	
054-840-2444	אלעד	

לברורים והנצחות: 072-222-3383

או לקבלת החוברת במייל: ey@torasavigdor.org

נהנים מהחוברות? הפיצם גם לאחרים!

100 עותקים - 50 ש"ח

הנצחת מדור שו"ת - 100 ש"ח

פרנס השבוע (כאלפיים חוברות!) - 1000 ש"ח

להוספת חוברות באזורכם, נא להוסיף בקשה ולציין אזור המבוקש

ניתן לתרום בעמדות נדרים פלוס

או בנדרים פון: 03-763-0585

קרן מס' 2985

or at [TorasAvigdor.org/donate](https://torasavigdor.org/donate) (specify "towards Hebrew edition")

חוברת מס' 57

הדפסה - "בית הדפוס" 1155-210-077

תורת אביגדור

הגאון ר' אביגדור מילר זצ"ל

שיחות מוסר והדרכה בפרשת השבוע
מיוסדות על שיעוריו, ספריו, וכתבי תלמידיו

לקהל הקוראים הנכבד:

זכות גדולה נפלה בחלקנו בהפצת תורתנו של הרב מדי שבוע. ההדים הרבים על ההתחזקות וההשפעה הרבה והנפלאה שיש לציבור הקוראים ובני משפחתם נתנו לנו את התמריץ והעידוד להתמיד בכך.

לצערנו מערכת "תורת אביגדור" אינה יכולה להמשיך ולהפיץ את החוברת בחינם. עלויות ההדפסה וההפצה גבוהות משמעותית מכמות התרומות שאנו מקבלים מהציבור. ולעת עתה זוהי החוברת האחרונה שמופצת בחינם.

הקוראים היקרים שמעריכים את חוברות "תורת אביגדור" ומעוניינים להמשיך ולגדול, הם ובני משפחתם ע"י תורתו והדרכתו המרוממת של הרב אביגדור מילר זצ"ל, יוכלו לרכוש מנוי חודשי בעלות של 15 ש. ראו הוראות להרשמה בהמשך הדף.

אנו מבינים שלא כולם יכולים לעמוד בהתחייבות זו, ולכן אפשר לקבל את החוברת בחינם במייל. להרשמה פנו לכתובת ey@torasavigdor.org. **יצויין שגם באופן זה ישנן עלויות וכל תרומה מהווה זיכוי הרבים גם דרך אמצעי זה.**

תורמים המעוניינים לזכות את בני קהילתם בחוברות, יכולים לממן את עלות ההדפסה לבית הכנסת שלהם, או להרחיב את התרומה ולממן הדפסה

לכל השכונה או העיר. לפרטים נוספים או לתרומות אפשר לפנות לנציגי "תורת אביגדור", או לטל. 054-280-8455, או לכתובת המייל הנ"ל.

אנו מקווים שיימצאו תורמים כדי שחברות "תורת אביגדור" ימשיכו להיות זמינים לקהלים רחבים בחינם.

הוראות הרשמה למנוי חודשי:

המעוניינים לרכוש מנוי חודשי יוכלו לעשות זאת דרך מערכת "נדרים פלוס", או בהעברה בנקאית. האפשרות הקלה ביותר היא דרך "נדרים פלוס".

1. היכנסו לתרומה במערכת "נדרים פלוס" כרגיל.
2. חפשו "תורת אביגדור".
3. בחרו באפשרות התרומה המתאימה לכם.

- עלות מנוי חודשי היא 15 ₪. בחרו באפשרות זו, ואספו את החוברת בנקודת ההפצה הקרובה אליכם. **חשוב:** בהערות, עליכם לציין את העיר, השכונה ואת בית הכנסת שבו אתם מתפללים.

- קוראים המעוניינים לקבל את החוברת במיקום אחר מאשר נקודות ההפצה הרגילות, לבחירתם, יוכלו לעשות זאת בעלות של 25 ₪ לחודש, ובתנאי שיירשמו לפחות 10 אנשים לכל מיקום חדש. אנא צרו קשר עם נציג "תורת אביגדור" באזורכם, המופיע בראש החוברת.

החוברת של פרשת וירא לא תצא לאור, כדי לתת זמן לציבור ולמתנדבי "תורת אביגדור" להתארגן מחדש. החוברת בשפה האנגלית תצא לאור החל מפרשת חיי שרה, ואנו מקווים להמשיך להוציא את החוברת בעברית החל מפרשת תולדות.

תורת אביגדור

פרשת לך לך

הקב"ה מתאוה לתפילתם של צדיקים

הצלחתו וצערו של אברהם

בפרשתנו אנו קוראים על אחד הארועים הגדולים ביותר בחייו של אברהם אבינו. הוא חוזר כמצביא עטור ניצחון ממלחמת ארבעת המלכים, אחרי שהציל את אחיינו לוט. הוא רדף אחריהם מדרומה של ארץ ישראל ועד דן בצפון, שם הוא התקיף אותם, נלחם בהם וניצחם; ועכשיו הוא חוזר מן הקרב עם כל השלל והשבויים. כל המלכים קיבלו את פניו בכבוד ותהילה: "וּמַלְכֵי צָדָק מָלְךְ שְׁלֹם הוֹצִיא לָחֶם וַיֵּין וכו'" (בראשית יד יח).

בנוסף לכבוד הגדול שקיבל ממלכי כנען, שהיה בו קידוש ה' עצום, הקב"ה גם נגלה אליו ואמר לו: "אַל תִּירָא אֲבָרָם אֲנֹכִי מִגֵּן לְךָ שְׂכָרְךָ הִרְבֵּה מְאֹד". מילים כאלו מפי ה' יש להם משמעות כבירה. אפילו אם ה' היה אומר רק "יש לך שכר", היתה זו בשורה עצומה, וק"ו אם היה אומר "שכרך הרבה". וכאן הקב"ה אומר לו "שכרך הרבה מאד!"

אבל מה אמר אברהם כששמע בשורה נפלאה זו? "ה' אלוקים מה תתן לי וְאֲנֹכִי הוֹלֵךְ עֲרִירִי". ודאי שמילים חריפות אלו של אברהם אבינו נאמרו מתוך צער גדול מאד, וכאב עצום. אין לנו מושג מגודל צערם של אברהם ושרה במשך כל הזמן שהם חיכו לישועה.

חיים טובים

והנה, חשוב לציין בפתח דברינו שאברהם ושרה היו אנשים מאושרים; הם היו אחד הזוגות המצליחים והמאושרים ביותר בהיסטוריה. קודם כל, הם היו עשירים מאד: "וְאֲבָרָם כְּבָד מְאֹד בְּמִקְנֵה בְּכֶסֶף וּבְזָהָב" (שם יג ב) אברהם גם היה אדם מכובד ומוערך מאד, גם בקרב הכנענים שגר ביניהם: "נְשִׂיא אֱלֹקִים אַתָּה בְּתוֹכְנוּ" (שם כג ו). הרמב"ם (הל' ע"ז א, ג) אומר שעשרות אלפי איש התקבצו סביב אברהם, היו לו קהלים שהיו נחשבים גדולים גם בימינו. ההיסטוריונים העתיקים היוונים קבעו שאברהם אבינו הוא שלימד מתמטיקה

ואסטרונומיה לחרטומי מצרים, ויוסיפון מביא ממקורות קדומים שאברהם אבינו חיבר ספרים. הוא היה אדם מצליח בכל קנה מידה, ושרה הייתה שותפה להצלחתו.

אבל למרות כל הצלחתם הם ערגו לילד. ואנו מבינים שהערגה לא הייתה רק כדי שיהיה להם בן להשתעשע איתו, כמו שמשתעשעים בבובה. היו להם שאיפות נשגבות בהרבה: הרמב"ם במורה הנבוכים (גנא) אומר ששאיפתם הגדולה ביותר של האבות הייתה "להעמיד אומה עובדת ה'". ואם נבצר מהם להעמיד בעולם צבאות של עובדי ה' הם הרגישו שאין הצדקה לקיומם.

אם לא יהיה להם בן שאליו יוכלו להנחיל את תורתם ואמונתם, ואלו ימותו יחד איתם - למה להם חיים? 'ה' אלוקים מה תתן לי ואנכי הולך ערירי!"

מפני מה היו אבותינו עקרים

למה באמת לא היו להם ילדים? דבר זה הוקשה לחכמינו ז"ל מאד: "מפני מה היו אבותינו עקרים?" שאלו חז"ל (יבמות סד.). לא רק אברהם ושרה היו עקרים, התופעה חזרה על עצמה גם אצל יצחק ורבקה, יעקב ולאה. במשך שנים הם המתינו, התפללו והמתינו.

כולם מסביבם ילדו מיד: תרח, לוט, הגר, לבן. ורק "אברהם אוהבי" ואשתו הצדקת, היו צריכים לחכות שנים ע"ג שנים.

חז"ל הבינו שיש כאן איזו תכנית, איזו מטרה. הרי בודאי גדולי עולם אלו לא היו תחת שליטת הטבע והמקרה. יש כאן כוונת מכוון, כל מה שקורה כאן הוא יד ה'. וכמובן שהדבר אומר דרשני, וכי מי ראוי לשמחה ולזכות של לידת בנים יותר מאשר צדיקי עולם אלו?

השמיעני את קולך

עונים חז"ל: "מפני שהקב"ה מתאוה לתפילתן של צדיקים". ואנו מוצאים דברים אלו בלשון מפורטת יותר בילקוט שמעוני: "למה נתעקרו האמהות? שהקב"ה מתאוה לשיחתן, שנאמר "יונתי בחגוי הסלע כו' השמיעני את קולך כי קולך ערב".

במשך כל השנים שאבותינו חיכו לילד, הקב"ה התאוה כביכול לקול תפילותיהם. יש כאן גילוי סוד חשוב לעם ישראל, שההסבר לרבות מהצרות שעוברות עלינו הוא - שהקב"ה רוצה לשמוע את התפילות שלנו!

מה הפירוש שה' מתאוה לתפילות? הרי ה' ברא את העולם לא כדי לקבל משהו אלא להיטיב לברואיו? ההסבר הוא שהקב"ה מתאוה לתפילתם של צדיקים לצורך הצדיקים. הם אלה שבאמת צריכים את התפילות. הקב"ה רוצה שאוהביו יעלו ויתעלו וישלמו בכל

מידה נכונה, ולכן הוא "סוחט" מהם תפילות. כי ע"י תפילה מעומק הלב לבורא עולם האדם מתעלה ומשתלם מאד מאד.

גדלות התפילה

צריך לדעת, שמכל התפקידים וההישגים שעל האדם למלא ולהשיג כאן בעולם, החשוב ביותר הוא יראת ה'. "ראשית חכמה" - הראש, החלק החשוב ביותר של החכמה, הוא "יראת ה'". אומרים את המילים בכל יום, אבל לא שמים לב מה אומרים. ומהי יראת ה'? ההכרה בנוכחותו של הקב"ה, א-ל חי וקיים. הדרגה הגבוהה ביותר של חכמה, והמטרה העיקרית של חיינו, היא הכרה זו.

למרות שאנו חיים כל חיינו בצל המושג "אמונה", אנו עשויים לחיות את החיים באופן שכמעט ואין לה השפעה מוחשית על חיינו. מבלי שהאמונה והיראה יחדרו אל תוך מחשבותינו, ליבנו ונפשנו.

אבל כשנקלעים למצב קשה, ופונים אל ה' מתוך דחיפות מוחשית ותחושת "אין מוצא" - זהו העת בו נוכחותו של הקב"ה נצרבת אל תוך הכרתנו. אין ספק שתפילה מעומק הלב גורמת לאדם להרגיש ביותר את נוכחותו של ה'ת. ומכיון שאין דבר יותר חשוב בעולם מאשר יראת שמיים, מצב כזה שגורם לאדם לפנות אל הקב"ה מתוך צורך חזק וערגה - הוא באמת מצב חיובי וטוב מאד עבורו.

עוד שלשים שנה של תפילות

בכל השנים הללו שאברהם ושרה התחננו לבן, הם "הרגישו את הקב"ה" יותר ויותר כל הזמן, ועלו מדרגה אחר מדרגה ביראת ה'. אברהם אבינו היה בן שבעים כשאמר לקב"ה "מה תתן לי ואנוכי הולך ערירי", אבל הקב"ה רצה שיגיעו לפסגות עוד יותר גבוהות, ועברו שלושים שנה מאז ועד שנפקד לבסוף ביצחק! המטרה היתה להוציא מאברהם ושרה עוד שלושים שנים של תפילה.

הקב"ה כביכול "לחץ" עליהם, עוד ועוד. ואברהם ושרה הגיבו ביותר תפילות, יותר קירבה אל ה'. הם שפכו את ליבם לפניו בכל יום ויום, במשך קרוב למאה שנים לא הפסיקו להתקרב אליו ולעלות עוד ועוד מעלות בסולם היראה.

אברהם - המאמין הגדול

ועלינו להבין, שעוד לפני כל זה אברהם ושרה היו גדולים מאד באמונה. אברהם היה ה"בעל מחשבה" המקורי ביותר בהיסטוריה, הוא "גילה" את בורא העולם בעצמו והכירו יותר מכל אדם אחר בדורו. הרמב"ם אומר שאברהם אבינו עשה את דרכו הרוחנית אל ה' ע"י התבוננות בפלאי הבריאה. הוא התבונן בעולם שסביבו וראה בגרמי השמים ובכל פרח,

בעל-חי, צמח ותופעה כוונת מכוון, תכנית ומטרה. הוא ראה שהקב"ה מילא את העולם בחכמה כדי ללמד את האדם להכיר אותו.

"בן שלוש שנים הכיר אברהם את בוראו" (עי' רמב"ם וראב"ד הל' עבודה זרה א ג), כבר אז הוא התחיל להכיר בנוכחותו של הקב"ה. וכשגדל, הוא המשיך לגדול גם בהכרת ה', עד ש"בן ארבעים הכיר אברהם את בוראו" - הגיע לרמה כזו של הכרה שהיה זה כאילו הכירו מחדש. וזה אומר שבמשך כל השנים שבין שלוש לארבעים הוא לא הפסיק לחשוב על הקב"ה, לא עצר את התקדמותו ועלייתו.

לא כמו אנשים שבאים לשיחת מוסר, מקשיבים ומשתכנעים, ואז יוצאים מבית המדרש ושוכחים הכל. אברהם אבינו לא עצר לרגע, ועל כל דרגה באמונה שהשיג הוא בנה עוד דרגה. לא היה אף אדם אחר שהכיר את הקב"ה יותר מאברהם אבינו הגדול.

תחת אבני הריחיים

א"כ, נראה לנו שאברהם אבינו לא היה זקוק לעוד לחץ כדי להכיר את ה', הוא כבר עשה זאת מעצמו די והותר. אבל לא כך הוא, אנו רואים שהקב"ה רצה ממנו עוד יותר.

משל לאדם שיש לו כרם שמפיק ענבים איכותיות ביותר, ממש "שופרא דשופרא". אז הוא מניח אותם בגת תחת אבני הריחיים וסוחט אותם, מוציא מהם את המיץ המשובח והיקר. אבל חבל לזרוק את הענבים הסחוטים אחרי סחיטה אחת בלבד, אפשר להפיק מהם עוד יין משובח. אז הוא נותן להם עוד "קוועץ", יוצא עוד קצת יין. עוד קוועץ, יוצא עוד קצת. אבל גם זה לא מספיק לו. "חבל על כל טיפה שאפשר להפיק מהם". אז הוא מהדק את האבנים וסוחט את הענבים בלחץ חזק יותר, כדי להוציא את כל המיץ עד הטיפה האחרונה!

הקב"ה רצה "לסחוט" מאברהם ושרה את מקסימום התפילות - והיראת ה' - שהיה אפשר, כי ככל שהיין יקר יותר, כך גדל החשיבות של ניצול כל טיפה. לכן הוא מנע מצדיקים אלו פרי בטן, והכריח אותם להתחנן אליו שוב ושוב מלב נשבר, לבכות ולהזיל דמעות של צער עמוק וערגה עצומה. לפנות אליו בידיעה שהוא היחיד שיכול לעזור להם, ואין להם שום תקווה אחרת.

וכך אברהם ושרה טיפסו לפסגות גבוהות כ"כ באמונה חושית, שבלתי אפשרי היה להגיע אליהם לולא הצער והכאב שה' הביא עליהם במשך זמן כ"כ ארוך. הצרה הגדולה שלהם הייתה סולם להגיע לתכלית הגדולה של חייהם, לאמונה והכרה חושית ומוחשית בה! נסיון - מלשון "נס להתנוסס".

כרם ישראל

צריך לדעת שגם אנחנו - בני ישראל - משולים לכרם משובח. אמנם לא הזן המיוחד ביותר של אברהם ושרה, אבל אנו הטובים ביותר שאפשר למצוא. ולכן גם מאיתנו הקב"ה רוצה "לסחוט" את כל היראת-שמים שאפשר כדי שנגיע לתכליתנו. מטרת החיים אינה רק להמשיך ולשרוד ולהתקיים, לחיות כמה שנים ואז להיעלם מן המציאות לגמרי. לכן הקב"ה לוחץ אותנו ודוחף אותנו לשלמות ולתכלית. הוא מחכה לשמוע אותנו. לכן בכל פעם שאנו נמצאים במצוקה או בצרה, עלינו להבין מה באמת מתרחש כאן.

לבדוק את המזוזות?

"מה זאת עשה לי אלוקים? מה הוא רוצה ממני? למה הוא מביא עלי את הצרה הזו?" חושב האדם. "אולי כדאי שאבדוק את המזוזות, את התפילין, את הציציות? אולי צריך לתת עוד צדקה?" ודאי שגם כל זה טוב מאד, הקב"ה חפץ בתפילין שלך ובמזוזות שלך ובצדקה שלך.

אבל יותר מכל אלו, הדבר העיקרי שהוא רוצה ממך הוא שתצעק אליו. לא פעם אחת ולא פעמיים, לשפוך את הלב לפניו שוב ושוב בכל הכח. זו ההצלחה שה' רוצה בשבילך! ואם וכאשר הקב"ה שומע לתפילותיך ומושיע אותך, ואתה חי חיים רגועים ושמחים - דע לך שההצלחה הגדולה שלך אינה הישועה שהגיעה, אלא ההצלחה הייתה עוד לפני כן, בשעת הצרה, כשפנית אליו וחשבת עליו והרגשת את נוכחותו. ובמידה שקראת אל ה' באמת, וחשבת עליו והתקרבת אליו, כך מידת ההצלחה שלך.

לנצל את ההזדמנויות לקרבת ה' ע"י תפלה

אולי תשאלו, מדוע הקב"ה צריך להביא את האדם לתכליתו ולהצלחתו דווקא בדרך כ"כ בלתי נעימה? וכי אי אפשר להביא את האדם להכרת ה' בדרכי חסד והטבה? התשובה היא, שחשוב מאד שנשים לב, שדרך זו של "סחיטת הענבים", היא באמת חלק קטן מאד ממה שעובר על האדם.

רוב חיינו עוברים עלינו בשמחה ובטוב. רוב הזמן אין לנו כאבי ראש, או כאבים אחרים. רוב הזמן מערכות הגוף פועלות ללא תקלה, ואנו מתפקדים באופן מושלם. יש כ"כ הרבה חלקים בגוף שצריכים לפעול בדיוק באופן הנכון כדי שלא יהיו בעיות, וכמעט תמיד באמת אין בעיות. לרוב המוחלט של האנושות ישנן אינספור הזדמנויות להכיר את הבורא מתוך שמחה על חסדיו ומתנותיו הנפלאים, להכיר אותו דרך הטוב שלו. אבל לצערנו, כמעט ואיננו מנצלים את ההזדמנויות הללו. מי אשם בכך?

אם הענבים לא נותנים את המיץ בקלות, צריך ללחוץ עליהם. גם אנשים טובים צריכים את הלחץ הזה, קצת צער שידחוף אותם להתחזק באמונה ובהכרת ה'.

א"כ, הקב"ה לוחץ עלינו בכל מיני אופנים. פרנסה, מניעת זש"ק, צער גידול בנים, מניעת זיווגים. יש אנשים רבים שבתם קטן וצפוף. וכשבוכים לה' על הצרות, זהו המיץ המשובח שסוף סוף יוצא מן הענבים. הבכי הזה הוא בעצמו ההצלחה הגדולה שלנו, עוד לפני שמגיעה הישועה. ולפעמים ה' סוחט אותנו שוב ושוב, כדי להוציא מאיתנו עוד יין משובח, עוד כמה דמעות טובות. לזה הוא מתאווה, למענו.

כשמתרגשת על האדם צרה, הוא פושט את הרגל, או נהיה חולה, או שהוא נמצא באיזו סכנה; הוא צריך להבין שהוא מקבל תמריץ מן השמיים לגדול. לא משנה איך יסתיים העניין, בישועה או חלילה בלעדיה, הוא יכול להוציא מן הצרה הצלחות כבירות. הוא יכול לגדול ב"ראשית חכמה יראת ה'".

הרחב פיך

לא צריך לחכות דווקא לצרות רציניות ח"ו כדי לבקש, אפשר לבקש מה' הכל. "הִרְחֵב פִּיךָ וְאִמְלֵאֵהוּ", אומר הקב"ה (תהלים פא, יא). פתחו פה גדול! בקשו מה שתרצו! אין שום דבר שאני לא יכול לתת לכם. וככל שפותחים פה גדול יותר בתפילה לה', ומבקשים יותר - כך מצליחים יותר בתכלית חיינו, יראת ה'.

אני לא מדבר עכשיו על תפילות של "מלומדה", מתפללים שלוש פעמים ביום כי כך רגילים, בלי לב ומחשבה. אם מתפללים רק כך - זו טרגדיה. אנחנו מדברים על תפילה שנסחטת מעומק הלב, כמו יין שנסחט מענבים בגת.

העם היהודי הוא עם של תפילה. אף אחד בעולם לא מתפלל כמונו. אם נראה לנו שעניין התפילה אצלינו רדום למדי, זה בגלל שעצם הקשר שלנו עם הקב"ה במצב רדום. חלק גדול מחיינו מבוזבז על מלמול מילים, וזה אסון בקנה מידה עצום. מי שראה את היהודים של לפני שני דורות מתפללים, יש לו מושג מהי תפילה. בבתי הכנסיות של פעם, אפילו באמריקה, ידעו להתפלל. בכיות וצעקות היו שם כל יום ויום.

"סקנדל" בבית הכנסת

היהודים המודרניים יותר, כבר לא מבינים מהי תפילה. היה פעם "משולח" מפולין שנקלע בראש השנה לעיירה קטנה בגרמניה בשם "היידלסברג". והוא התפלל שם את תפילות ראש השנה כמו שהיה רגיל, בבכיות ורגש רב, בקולות זעקה בלי להתבייש. ניגש אליו הגבאי ואמר לו, "מאכען זיי קיין א סקאנדאל!" אתה עושה עושה פה סקנדל בבית הכנסת! סיפור אמיתי... יהודים רבים נסחפו אחרי מנהגי הגויים בתפילותיהם, ואיבדו כל קשר עם המושג היהודי של תפילה. יהודי מתפלל כי הוא מאמין בקב"ה. הוא מכיר בכך שיש משהו שמקשיב ומאד איכפת לו בצד השני של ה"שיחה"! משהו מציאותי ו"מוחשי"! והוא בוכה ומתחנן לפניו, וככל שהוא מתפלל יותר - הוא מאמין יותר.

תפילה על כל צעד ושעל

אם שדכן התקשר אליך והציע הצעת שידוך לך או לבנך, לפני שאתה מתחיל עם הטלפונים תפציר לפני הקב"ה. הוא מחכה לזה. ולפני הפגישה הראשונה שא אליו תפילה, שאם זהו הזיווג המיועד לך שישלח לך הצלחה.

אם אתה מתחיל מסכת חדשה או "זמן" חדש בשיבה, או אפילו רק פרק חדש, אל תראה שאתה סומך על הכשרון שלך, על החברותות שלך, על ההתמדה שלך. אלא בקש עזרה מהקב"ה! אמור, "יהי רצון מלפניך ריבונו של עולם שתצליחני במסכת זו", או "בזמן זה".

אנשים גדולים ממך בהרבה, בכשרון, בגיל ובהתמדה, ביקשו עזרה מהקב"ה כל הזמן. גם תוך כדי הלימוד! רבי יהושע לייב דיסקין זצ"ל היה מבקש עזרה מה' בכל פעם שהתקשה בלימודו, ולפני כל סוגיא קשה. כמוכן, אי אפשר לומר תפילה בכל שורה בגמ', אבל אפשר לבקש מה' עזרה מאות פעמים ביום. קרוב ה' לְכָל קְרָאָיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ בְּאֵמֶת (תהלים קמה, יח). אפשר ליישם את הדברים בכל דבר ועניין. כשאשה ניגשת לאפות עוגה במטבח, שתראה שהיא לא סומכת על כוחה ועוצם ידה, על כישורי הטבחות שלה. שתראה שהצלחת העוגה תלויה אך ורק בקב"ה. הרי היא יודעת כמה דברים יכולים "להתפשל" כשמכינים עוגה, והיא צריכה סייעתא דשמיא אפילו יותר ממה שהיא יודעת. שתבקש מהקב"ה הצלחה בהכנת העוגה!

כשיוצאים לדרך אומרים תפילת הדרך. וזה היה בזמנים הטובים, שהסכנות היו רק מחוץ לעיר. היום גם בתוך העיר, בכל נסיעה ברכב, ואפילו רק הליכה בכביש, יש סכנה. אמנם לא אומרים את הברכה בגלל דיני התקנה המקורית של חז"ל, אבל לבקש מה' להגיע אל מחוז חפצנו בשלום - את זה חייבים לעשות.

כדאי מאד לבקש עזרה מה' בכל עניין ודבר, קטן כגדול. יש לך מבחן - אל תתבייש, פנה אל ה'. הוא מקשיב גם לדברים כאלו. נפצעת קלות ואתה מורח משחה ומדביק פלסטר - אל תסמוך על הרפואות הטבעיות, אמור "יהי רצון מלפניך שיהא עסק זה לי לרפואה". תראה שאתה סומך עליו, ולא על שום דבר אחר. בודאי שהקב"ה רוצה שתטפל בעצמך, "ורפא ירפא"; אבל קודם כל פנה אליו.

כך חיים חיים מוצלחים. לפני שקונים דירה, או מכונית, או מקרר או מזגן, נושאים תפילה קטנה: "רבש"ע, שלא אטעה, שלא אחליט לא נכון. הצליחני נא". צריך לשתף את הקב"ה בכל פרטי חיינו, כי בזה הוא רוצה. ככל ש"ננדנד" יותר, הוא יאהב אותנו יותר.

הצלחה - גם אם התפילה לא נענית

והנה האמת היא שהקב"ה לא תמיד נענה לתפילותינו. התקשר אלי יהודי ושאל אותי, הוא בוכה ומתחנן לקב"ה לישועה, עוד ועוד, והישועה בוששת לבוא. הקב"ה לא עונה לו, והוא שאל אותי מה הוא אמור לחשוב על כך. אמרתי לו שהוא צריך לחשוב שהקב"ה רוצה שהוא יצעק עוד, ויבכה עוד ועוד! ואז, בין אם הישועה תבוא לבסוף ובין אם לא, זה לא משנה; הוא דיבר עם הקב"ה, ובכך קיים את תכלית חייו.

ותפילה שייכת בכל מצב. אפילו על זקן על ערש דוי, הוא כבר בן 119 והוא נוטה למות. אבל הוא לא רוצה למות! אז הוא בוכה ומתחנן לה, "רפא אותי! אני רוצה לחיות". הסובבים אינם מבינים, הם חושבים לעצמם "כמה אתה חושב שתחיה כבר? 119 שנים הם לא מספיק?" אבל עבור מי שהולך למות, שום דבר לא מספיק. הוא רוצה לחיות אלף שנה! מותר לו לרצות, מותר לו לבקש! למה לא? נכון שהסיכוי שבקשתו תתמלא הוא אפסי, אבל זו לא הנקודה! עצם הבקשה והתחנונים הם ההישג הגדול כאן! ייתכן שברגעיו אלה האחרונים הוא משיג יותר שלמות ממה שהשיג כל חייו. אין דבר כזה תפילה שחוזרת ריקם, כי התפילה בעצמה היא הדבר הרחוק ביותר בעולם מ"ריקים".

אודך כי עֲנִיתִי וְתָהִי לִי לִישׁוּעָה (תהלים קיח, כא), אנו מודים לה' גם על מה שהוא ייסר אותנו, כי מחמת כן התפללנו אליו!

שנות הבדידות וההצלחה

כשאברהם ושרה נפקדו סוף סוף בבן, השמחה הייתה גדולה מאד, כמובן. אבל האם הבן הזה היה הצלחתם הגדולה ביותר? לא! ההצלחה הגדולה היתה דווקא בכל שנות הבדידות והכאב, שנות הפחד פן כל עמלם ירד לטמיון ולא יהיה מי שימשיך את דרכם בעולם. השנים הארוכות האלה שבהם הם פנו לקב"ה ורק לקב"ה, הן היו הצלחתם הגדולה ביותר! שנים של גדלות ועלייה, של השתלמות עצומה בקרבת אלוקים ויראתו. רק אחרי שנים אלה, הם היו מוכנים להיות האב והאם לעם ה'.

למדנו כאן ששווה לחיות דווקא בגלל הזמנים הקשים בחיים. אם לא סובלים את הצרות כמו חפץ דומם, אלא מגיבים לסבל ובוכים לה', שופכים לפניו את הלב, זהו הניצול הטוב ביותר לחיינו בעולם. "הקב"ה מתאווה לתפילתם של צדיקים", למען הצדיקים.

אם פנית אל ה' דקה אחת ביום, זו כבר הצלחה גדולה. ואם עשית יותר מכך - הרי אתה כבר אדם מיוחד, אחד מאלף! בואו נעשה כך כבר עכשיו, לא נדחה לאח"כ. נהפוך את זה לחלק מסדר יומנו, וכך נתחיל מסע חדש של התקרבות אל ה'. ואין בעולם הצלחה גדולה יותר מאשר קרבת אלוקים.

שבת שלום ומבורך!

תהלים ק

מזמור לתודה - מזמור הוא שיר עם נגינה (זמר), לעומת שיר שהוא דברי עיון המתבטאים בלשון פיוטית ולאו דוקא עם נגינה.

לתודה - מזמור זה הוא השיר ששרו על קרבן התודה בבית המקדש.

הריעו לה' כל הארץ - האיש החפץ לדבר דברי הודאה לה' הרי הוא:

מרגיש ומכיר את חסד ה' על כל בני אדם ולכן הוא מעורר ומזרז את כל הארץ להלל ולהודות לה' (לכן בברכת הזן בברכת המזון אנו מודים על זה שנותן לחם לכל).

חפץ להביא את **כל הארץ** לעבודתו יתברך מצד אהבתו לה' יתברך מפני הכרת תודה לו.

יאסוף את **כל יושבי הארץ** לסייע, כי סיפור גדולת ה' הוא עסק כל כך רחב שהיחיד לבדו אינו מספיק, (אף על פי שגם הם לא יספיקו - "אילו כל דיירו ארעא ספרי...").

ואלו הכוונות של הפרק הללו את ה' מן השמים וכו' (תהלים קמו). (ושם יש עוד טעם: שהם בעצמם מעידים על גדולת ה' כמו שנאמר באשרי, יודוך ה' כל מעשיך וכו' יעוין שם) ואמר **הריעו** כי כל כך גברו חסדיו עלינו עד שאין אנו מספיקים בשירה לבד כי אם בתרועה וקול גדול ורעש.

עבדו את ה' בשמחה - כי תולדות התודה היא העבודה (חובות הלבבות שער עבודת האלהים, פתיחה). ואמר **בשמחה** כי המקבל טובה הרי הוא מצטער מה אשיב לה' על כל תגמוליו עליו. וגם מפני רוב אהבתו לה' הרי הוא משתוקק לעשות נחת רוח לפניו. לכן כאשר יזדמן לו לעשות איזה מעשה עבודה הרי הוא שמח מאד

פרושים וביאורים על סדר התפילה

מתוך ספר תפלת אביגדור - פירוש התפילה מאת רבינו זצ"ל

משתי הבחינות: א) שעושה דבר מה לשלם כביכול בעד החסד הנפלא והנצח (שמקבל. ב) שמוצא הזדמנות לעשות נחת רוח לפני ידיד נפשו אהובו היחידי ברוך הוא.

באו לפניו ברננה - רננה גדולה משמחה, כי אף על פי ששמחה היא לאוהבי ה' לעסוק בעבודתו, מכל מקום גדולה יותר השמחה כאשר **באים לפניו** יתברך ומתקרבים למקום קדשו ומתדבקים בו. ואני **קרבת** אלקים לי טוב (תהלים עג, כח).

חובת עבדו את ה' בשמחה היא לעשות כל השתדלות אפשרית לבוא לפניו ולקרב גופו בפועל להיות קרוב אליו. וצריך לבא ברננה לבית המקדש, בית הכנסת, ובית המדרש ולהתקרב לתלמידי חכמים.

דעו כי ה' הוא אלקים - כולם יודעים את זה, אבל הכוונה היא התבוננו ושימו אל לבבכם תמיד, כי זוהי כוונת קרבן התודה, וכוונת ביאה לפניו: דעה! ידיעה חושית. זוהי המטרה והתכלית של עבודת ה'. גדולה דעה (ברכות לג). דא קני מה חסר (גדרים מא). הידיעה הזאת היא שה, בשמו המיוחד על עמו ישראל הוא הכל יכול, ובכל דבר ובכל המתהווה רק הוא יתברך לבדו הוא הממציא והמנווע, ואת הכל ברא ומנווע בבחינת ה' אלקי ישראל, כי בעבורם המציא את כל הבריאה ובעבורם מנווע ומנהיג כל עניני העולם הכלליים וכן בכל פרט ופרט (הוא ה' אלוקינו בכל הארץ משפטיו). **דעו** (קנה דעה - היינו ההכרה) **כי ה'** (המיוחד לישראל) **הוא אלקים** (כל יכול). ובמזמור המיוחד לתודה יש להתבונן בזה כדי להכיר תודה לו יתברך בכל שברא ועושה עבורנו עמו ישראל.

שאל איך ויגדך זקניך ויאמרו לך

מתוך תשובות שהשיב הרב זצ"ל לשואלים

שאלה:

**כשיש מחלוקות בין קבוצות שונות בתוך ציבור שומרי המצוות,
איך יודעים מי צודק ומי לא?**

תשובה:

בכל קבוצה יש דברים צודקים, ודברים שטעונים שיפור. אף אחד אינו מושלם. צריך לחיות עם היסוד הזה, שאנחנו עצמנו לא מושלמים, ותמיד יש לנו במה להשתפר, ולדעת שהדבר נכון גם כלפי הקהילה שלנו. למרות שצריך ללכת בדרכי ומנהגי הקהילה שבה אנו נמצאים, צריך לדעת שתמיד יש מה ללמוד גם מקהילות אחרות.

לחסידיים יש מה ללמוד מהליטאים, ולליטאים יש מה ללמוד מהחסידיים. לכן, כולנו צריכים לנסות "לגנוב" את הדברים הטובים שרואים אצל קהילות אחרות. במקום לחפש אצלם את החסרונות, ואח"כ לומר "ראיתי שבקהילה זו מדברים בחופשיות בתפילה", או "מתפללים שם במהירות של מטוס סילון" - בשביל להרגיש טוב יותר, או לחילופין - ללמוד מהם שזה לא כ"כ גרוע, צריך לבחור דווקא את הדברים הטובים מכל קהילה.

כל דבר טוב שרואים אצל כל אדם או קהילה, זו הזדמנות לקנות אותם גם אנו. ואם נעשה כך, נתקדם עוד צעד לכיוון התכלית שה' רוצה מאיתנו - שלמות.

מדור זה נתרם לע"נ:

להנצחות 072.222.3383

בשורה משמחת!
עכשיו בחנויות

בירורים אצל המפיץ בלבד:
קולמוס 072-244-1670